D66
zeewolde

Zeewolde, een buitengewoon bijzonder dorp

Een dorp waar we iedereen vrij laten, en waar we niemand laten vallen.

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inhoudsopgave

Voorwoord **4**

Inleiding **5**

Democratisch Zeewolde **6**
D66 Zeewolde staat voor verdere ontwikkeling van lokale democratie 7
Samen besturen; voor elkaar en met elkaar 7
De menselijke maat terug in de uitvoering 8
Een open democratie 8
Inclusieve democratie 8
Nieuwe democratie 8
Vernieuwing van democratische processen 9

Wonen in Zeewolde **10**
Ruimte voor specifieke woonprojecten 11
Voor ouderen 11
Voor jongeren 12
Voor iedereen 12
Waarderen van het dorpse karakter 13
Inbreiding met oog voor ruimtelijk karakter, klimaatadaptatie en biodiversiteit 13
Mogelijkheden voor het buitengebied 14
Per deelgebied bekijken welk woningbouwprogramma passend is 14

Samenlevend Zeewolde **16**
Inclusieve samenleving 17
Gezondheid en Welzijn 17
Jeugd en Jongeren 21

Onderwijs **22**
D66 investeert in kansen voor iedereen. Ieder mens verdient het om zichzelf te ontwikkelen en te leren 23
Voortgezet onderwijs 23
Cultuureducatie 23

Kunst, cultuur en cultureel erfgoed **25**
Kansen voor culturele initiatieven 26
Meer aandacht voor cultureel erfgoed en dorpsgezichten 26

Klimaat & Duurzaamheid **27**
D66 Zeewolde wil nog meer 27
werk maken van duurzaamheid 27
en klimaatbewustzijn 27
Duurzame energievoorziening 28
Samen klimaatcrisis aanpakken 28
Warmte behouden 29
Meer oplaadpunten 29
Groen dak en tuin 29
De weg naar duurzaam leven 30
Dierenwelzijn 31
Milieubewust met kinderen 31

Financieel-Economisch Zeewolde **32**
Zeewolde zakelijk 33
Financiën 34
Winkelen, Toerisme en recreatie 35
Zeewolde als centrum van Innovatie en duurzaamheid 36
Regellast beperken 36
Aanbesteding, koop lokaal 36
Omgevingswet 36

Colofoon 38

Voorwoord

Beste lezer,
Hierbij ons partijprogramma.
Een programma voor de komende vier jaar, met het typische gedachtegoed van D66 Zeewolde. Dit gedachtegoed staat voor verbinding, het 'in je kracht staan', en met elkaar samenleven. Vanuit duurzaamheid, kennis en eigen identiteit met aandacht voor het welzijn van onze inwoners. In een laagdrempelig en transparant politiek landschap.

Ons partijprogramma is tot stand gekomen door in gesprek te gaan met verschillende partijen en organisaties in Zeewolde. Denk hierbij aan het bedrijfsleven, vertegenwoordigd door de bedrijfskring en de centrumondernemers. De mensen van de zorg als het gaat om inkoop van zorg, de ontwerpers van wegen, dorps aangezichten en het groen zouden aan de tekentafel aanwezig moeten zijn.

Uit de gesprekken begrepen wij dat de praktijk en de kennis steeds meer, maar nog niet als vanzelfsprekend wordt meegenomen, in het maken van beleid in Zeewolde. D66 Zeewolde wil beleid maken met de input van alle inwoners zodat het ontwerp breed gedragen en uitgevoerd kan worden.
Ik ga samen met de andere D66 leden voor een constructief, helder aandeel in de gemeenteraad van Zeewolde. Wij willen binnen de gemeenteraad bijdragen aan meer transparantie in de overleggen en dit laagdrempelig en duidelijk naar buiten brengen. Zodanig dat vanaf het begin van een besluitvormingsproces helder is waarover hoe en op welke manier besluiten moeten worden genomen.

Woningbouw staat hoog op de agenda. Woningbouw voor jongeren, voor senioren en voor degene die op een groot perceel op een groene locatie uiterst duurzaam willen wonen. Doorstroom in het huizenbestand is nodig. Zeewolde heeft meer woningen nodig voor de eigen inwoners, maar ook voor nieuwe Zeewoldenaren. Door groei van Zeewolde kunnen wij het voorzieningenpeil in stand houden en laten toenemen, en ernaar streven dat de verbindingen naar voorzieningen op 20 minuten afstand aanwezig zijn. Ook voor het verenigingsleven is dit belangrijk. Verenigingen en vrijwilligers zijn bouwstenen van de maatschappij. Dit draagt bij in de opgave aan het bestrijden van eenzaamheid, het vergroten van het welzijn gericht op een florerend en actief Zeewolde.

Mogen wij jou uitnodigen, onder het genot van een kopje koffie of thee, om jouw ideeën over Zeewolde met ons te delen?
Je kunt mij mailen op w.westerhuis@d66zeewolde.nl

Wenda Westerhuis, lijsttrekker D66 Zeewolde

Inleiding

Sociaal-liberalen staan voor ‘vrijheid in verbondenheid’. Volgens D66 is ieder mens uniek maar zijn we ook sociale wezens die hun vrijheid vormgeven en zich ontwikkelen samen met anderen. D66 gelooft in de eigen kracht van mensen. Wij geloven dat mensen pas echt vrij zijn, als ze zichzelf kunnen ontwikkelen. Als ze eerlijke kansen hebben om er iets van te maken in het leven. Als de democratie zo werkt, dat iedereen kan meepraten en de wereld waarin we leven ook van waarde is voor generaties na ons. Om die reden zullen D66’ ers altijd vechten voor individuele vrijheid. Voor gelijke kansen. Voor een overheid die mensen niet laat vallen.

Democratisch Zeewolde

D66 Zeewolde staat voor verdere ontwikkeling van lokale democratie

Democratisch Zeewolde

D66 Zeewolde staat voor verdere ontwikkeling van lokale democratie

D66 heeft zoals de naam zegt democratie hoog in het vaandel staan. Democratie is echter geen statisch begrip. Ontwikkelingen van de laatste jaren laten zien dat onze democratie, het luisteren naar de burgers en ernaar handelen, een nieuw elan nodig heeft.

D66 Zeewolde wil dat Zeewoldenaren gehoord worden en dat de menselijke maat terugkomt in de uitvoering. Onze lokale democratie moet een open, inclusief en representatief samenspel zijn. D66 Zeewolde streeft naar vernieuwing van de democratische processen.

Samen besturen; voor elkaar en met elkaar

Er is veel aan de hand in de wereld; klimaatverandering, coronacrisis, woning crisis, bestuurscultuur, dalend vertrouwen in de overheid, stijgende zorgvraag-, en kosten, onderwijsproblematiek, en de zorg om het waarborgen van welzijn voor iedereen. Thema's die ook de samenleving in Zeewolde raken. Dat vraagt om bestuur en volksvertegenwoordiging dat luistert, actief op zoek gaat naar signalen uit de samenleving en daarop in actie komt. Actieve constante vertegenwoordiging, niet alleen bij verkiezingen eenmaal in de vier jaar.

D66 Zeewolde is een voorstander van:

- Een aansprekend beleid wat betreft participatie in het kader van de Omgevingswet.
- Het mogelijk maken dat burgers bij voorgenomen besluiten amendementen kunnen indienen **(burgeramendement)**.

  Een burgeramandement is een versterking van de representatieve democratie, zonder dat het de helderheid van de besluitvorming aantast. De gemeenteraad houdt de democratische bevoegdheid om een besluit te nemen, maar per voorstel hebben inwoners een serieuze kans om invloed uit te oefenen op thema's die zij belangrijk vinden. Een wijzigingsvoorstel dat via deze weg bij de volksvertegenwoordiging behandeld moet worden heeft gewicht en is duidelijk ingebed bij een bestaand politiek proces. Daarmee wordt beter gebruik gemaakt van de expertise die in het dorp aanwezig is en geeft het inwoners een instrument om de raad een duidelijke uitspraak te doen over een door hen gekozen onderdeel van een raadsvoorstel.

Vanzelfsprekend is D66 een voorstander van maximale **transparantie** door de overheid.

De menselijke maat terug in de uitvoering

Niet alle problemen zijn op te lossen met standaarden, tabellen, dikke rapporten of niet zelden, ondoorzichtelijke regelgeving. Het toeslagenschandaal heeft keihard aangetoond welke rampzalige gevolgen het kan hebben als mensen niet als mensen maar als nummers behandeld worden. Om de menselijke maat te herstellen is het nodig dat de dialoog ook met de burger wordt gevoerd, door volksvertegenwoordigers, bestuur en ambtenaren. Een voorbeeld hiervan is vergunningen niet uitsluitend weigeren of verlenen op basis van bureauwerk.

Een open democratie

We leven in een representatieve democratie. We kiezen politici die worden geacht onze mening en standpunten naar voren te brengen. Stemmen doen we in Zeewolde eens in de vier jaar, maar daarnaast willen mensen veel meer directe invloed uitoefenen. Mensen worden mondiger en er zijn steeds meer manieren voor directe democratie, zoals referenda, thema-stemmen en nieuwe vormen van besluitvorming. D66 Zeewolde wil dat deze opties daadwerkelijk worden onderzocht, ingezet en benut om de inwoners een kans te geven hun stem (opnieuw) te laten horen. De maatschappij en de ideeën daarbinnen zijn continu onderhevig aan veranderingen en ontwikkelingen. Wat gisteren actueel was, kan morgen achterhaald zijn door technologische ontwikkelingen, ontwikkelingen in de wetenschap, economische veranderingen en veranderingen in natuur en milieu. D66 Zeewolde pleit ervoor dat de burger haar stem vaker dan eenmaal in de vier jaar moet kunnen laten gelden.

Inclusieve democratie

D66 Zeewolde vindt dat iedereen zich vertegenwoordigd zou moeten voelen in en door de gemeente. Nog steeds zijn vrouwen, jongeren en minderheden ondervertegenwoordigd onder raadsleden, bestuurders en ambtenaren. Sommige groepen komen zelden of nooit meedenken, -praten of -beslissen. D66 Zeewolde vindt dit zorgwekkend. Een inclusief bestuur dient dan ook een belangrijke ambitie te zijn van de gemeente. Diversiteit binnen de gemeente hebben we nodig zodat iedere Zeewoldenaar zich op de een of andere manier ook daadwerkelijk vertegenwoordigd voelt. De gemeente hoort een afspiegeling van de samenleving te zijn. D66 Zeewolde pleit dan ook voor meer aandacht aan een divers klimaat van mensen binnen de gemeente.

Nieuwe democratie

Steeds vaker nemen burgers het heft in eigen handen en vormen zij een bestuur voor burgers door burgers. Meestal heel lokaal: buren die een zwembad exploiteren, een coöperatief zorgverband oprichten, samenwerken aan het (laten) opwekken van duurzame energie of een gemeentelijke taak overnemen. Hiermee is er een tendens zichtbaar in verschuiving van publieke taken en voorzieningen naar de burgers. Veel gemeenten stimuleren deze vorm van burgerbestuur, maar het stelt ze ook voor nieuwe uitdagingen. Het streven naar een nieuwe bestuursstructuur en/of -cultuur is niet iets wat van de ene dag op de andere geregeld is. D66 Zeewolde wil daarom een **programmamanager nieuwe democratie** benoemen. Deze kan initiatieven en experimenten opzetten en faciliteren,

ondersteunen bij participatie en inspraak onder het motto: 'ieder de mogelijkheid bieden zijn of haar stem te laten horen, ook als het geen verkiezingstijd is'.

In 2021 heeft er voor het eerst een motiemarkt plaatsgevonden. Deze was zeer succesvol. Volwassenen en jeugdigen presenteerden enthousiast plannen ten goede van Zeewolde. Plannen vanuit de dagelijkse praktijk van inwoners, waarna de gemeenteraad een aantal geselecteerde plannen omzetten in moties die betrokken wethouders aangereikt kregen. D66 Zeewolde wil deze **motiemarkt** ieder jaar voortzetten en verder ontwikkelen.

Vernieuwing van democratische processen

Met name kleinere politieke partijen hebben regelmatig te maken met een zeer hoge werkdruk. Er wordt immers ook van deze kleine partijen verwacht dat men zich alle dossiers eigen maakt. Grotere partijen hebben de mogelijkheid de werkzaamheden meer te verdelen. D66 Zeewolde wil graag opkomen voor die kleine partijen, zij verkondigen immers de stem van minderheden, ook deze moet worden gehoord.

D66 Zeewolde pleit voor het instellen van een werkgroep **'bestuurlijke vernieuwing ter verbetering van het democratische proces'**, die kan onderzoeken hoe het werk van de volksvertegenwoordigers beter gedaan kan worden. Daarnaast pleit D66 Zeewolde voor de terugkeer van portefeuille gebonden raadscommissies waarin ook beëdigde burgerraadsleden deel van uit kunnen maken. Voor D66 Zeewolde staat efficiëntie, effectiviteit en transparantie van beraadslaging en besluitvorming voorop. D66 Zeewolde wil dat de burger goed geïnformeerd is en de volksvertegenwoordigers goed hun werk kunnen doen. Het doel is uiteindelijk dat zorgvuldige besluitvorming kan plaatsvinden waar ook de stem van minderheden aan bod komt.

Voor:

- **Samen besturen; voor elkaar en met elkaar.**
- **Burgeramendement.**
- **De menselijke maat terug in de uitvoering.**
- **Een open, inclusieve en representatieve democratie.**
- **Vernieuwing van de democratische processen.**

Wonen in Zeewolde

Hoe vrij zijn we als je geen betaalbaar huis kunt vinden op de plek waar je wilt wonen?
Het woningtekort is een probleem door het hele land. Zo ook in Zeewolde. D66 Zeewolde wil dit probleem de komende jaren aanpakken.

Wonen in Zeewolde

Hoe vrij zijn we als je geen betaalbaar huis kunt vinden op de plek waar je wilt wonen? Het woningtekort is een probleem door het hele land. Zo ook in Zeewolde. D66 Zeewolde wil dit probleem de komende jaren aanpakken.

Er is een tekort aan betaalbare en geschikte woningen. We zijn met steeds meer mensen en we wonen steeds ruimer met kleinere huishoudens. Ondanks dat prijzen de pan uit rijzen, wordt er nog steeds niet genoeg gebouwd. Als er al gebouwd wordt zijn het vaak de duurdere eengezinswoningen, maar een veranderende samenleving heeft andere woonwensen. Wanneer je als jongere uit huis wil, of als oudere kleiner wilt wonen, moet je lang zoeken. Er moet meer gebouwd worden, juist voor deze groepen.

Ruimte voor specifieke woonprojecten

Onze samenleving verandert. Steeds meer verschillende doelgroepen zijn op zoek naar een geschikte woning. Niet iedereen wil een standaardwoning met een tuin. Om die reden zet D66 Zeewolde de komende jaren fors in op een uitbreiding van de typologie van onze woningen.

Voor ouderen

Voor ouderen wil D66 Zeewolde inzetten op specifieke nieuwe woonprojecten, zoals

- **Knarrenhofjes,**

  Een knarrenhof is een nieuw concept, waarbij er een combinatie wordt gemaakt van de hofjes van vroeger en de gemakken van nu. Het is de bedoeling om veilig te wonen met veel privacy en tegelijkertijd alle voordelen van samenwonen. In de Molenbuurt is de eerste Knarrenhof reeds in aanbouw. Wat D66 Zeewolde betreft volgen er nog meer. Knarrenhofjes zijn bedoeld voor mensen die het leuk vinden elkaar af en toe te helpen, maar hierin geen verplichting willen. Wel is het een vrijblijvende gemeenschap waar je van elkaars kennis/kunde en gezelschap profiteert. Dit is ideaal voor de moderne senior die zelfstandig wil blijven, en die steeds minder op mantelzorg en kinderen kan terugvallen. Ook helpt het concept van een Knarrenhof om eenzaamheid tegen te gaan. Extra belangrijk gezien de gevolgen van de Coronacrisis.

- **Kangoeroewoningen,**

  Een kangoeroewoning is een combinatie van twee (zelfstandige) woningen of wooneenheden onder één dak. De woonruimtes hebben elk een aparte voordeur en hebben een interne afsluitbare verbindingsdeur. Ook wel buidelwoning of meergeneratiewoning genoemd. Ideaal voor ouders op leeftijd en hun kinderen, die langer en in de directe nabijheid voor hun ouders kunnen zorgen.

- **Mantelzorgwoningen**

  Dat geldt even goed voor mantelzorgwoningen. Een mantelzorgwoning is een zelfstandige woning op het terrein van je eigen huis. Deze woning is bedoeld voor degene die je verzorgt. Maar je kunt ook zelf in een mantelzorgwoning wonen. In dat geval woont degene die je verzorgt in het bijbehorende huis.

- Levensloopbestendige woningen met domotica mbv blijverslening.

D66 Zeewolde wil stimuleren dat ouderen hun woningen levensloopbestendig kunnen maken met behulp van domotica. Ouderen willen immers zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen woning blijven wonen en genieten van hun eigen wooncomfort. D66 Zeewolde is er voorstander van om bij te dragen in deze wens. Om dit te realiseren willen wij dat Gemeente Zeewolde een **blijverslening** beschikbaar stelt. De blijverslening is een instrument om de eigenaren van koopwoningen door middel van een lening in staat te stellen de woning aan te passen aan ouderdom en/of gebrek. Het gaat dan om mensen die anders misschien zouden moeten verhuizen. Met de lening kunnen bewoners zelf hun woning 'levensloopbestendig ' maken, ook als ze daar zelf niet het geld voor hebben. Verschillende gemeenten voorzien al in deze lening. In principe kost dit de gemeente weinig: de aanvraag van de leningen gaat via de SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten) en het gaat om een lening, dus het geld wordt met rente terugbetaald.

Voor jongeren

D66 Zeewolde wil meer starterswoningen en de aankoop van woningen stimuleren door **starterskredieten** beschikbaar te stellen. De huidige regeling voor starters zal worden doorgezet. Daarnaast zet D66 Zeewolde in op het vergroten van het aanbod voor jongeren. Of dat nu in de vorm van startersappartementen is, of tiny houses, dat is afhankelijk van de vraag. Ook voor alleenstaande jongeren moet het mogelijk worden om een betaalbare woning te vinden die past bij hun leefsituatie. De transformatie van de voormalige bibliotheek in de Ravelijn is hier een goed voorbeeld van: betaalbaar, duurzaam en dicht bij de voorzieningen. Duidelijk is dat er meer mogelijkheden voor jongeren gebouwd moeten worden, om ze, mede met een passende woning, aan de gemeente te binden. Jongeren vormen immers de toekomst.

Voor iedereen

D66 Zeewolde acht het van belang voor de leefbaarheid van het dorp dat de woningmarkt voor iedere doelgroep voldoende woonmogelijkheden biedt. Niet alleen eengezinswoningen, maar ook toekomstbestendige woningen voor ouderen, vrije kavels en CPO-projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap), huizen voor eenpersoonshuishoudens ('tiny housing'), sociale woningbouw en woningen voor jongeren. D66 Zeewolde wil dat de gemeente in overleg treedt met ontwikkelaars, bouwers en Woonpalet om te kijken op welke wijze in bouwprojecten meer woningen in de goedkoopste categorie kunnen worden gerealiseerd. D66 Zeewolde is er trots op dat de motie tot zelfbewoningsplicht is uitgevoerd. Woningen zijn er om in te wonen, niet om er louter geld aan te verdienen.

Waarderen van het dorpse karakter

Ondanks onze groeiambitie, blijkt uit de gesprekken die wij dagelijks voeren dat veel inwoners het dorpse karakter van Zeewolde waarderen. Het elkaar tegenkomen in het dorp, een kop koffie bij de buren of een wandeling met de hond door een groen park. Het zijn kwaliteiten die mensen waarderen. D66 Zeewolde vindt het belangrijk dat deze kwaliteiten worden meegewogen wanneer gesproken wordt over de inrichting van nieuwe woonbuurten of het opknappen van bestaande buurten. Mede daarom vinden wij het belangrijk dat burgers actief worden betrokken bij het maken van plannen.

Om de identiteit en het dorpse karakter te behouden, wil D66 Zeewolde niet alleen inzetten op nieuwbouw, maar ook van transformatie van bestaand vastgoed. Dit is niet alleen duurzaam, maar sluit ook aan bij de behoefte aan betaalbare woningen in bestaande gebouwen die al passen binnen de dorpse context en nu veelal leeg staan. Denk hierbij aan de transformatie van de voormalige bibliotheek in de Ravelijn. Een prachtige en broodnodige nieuwe bestemming voor een centraal gelegen, leegstaande locatie. Om ontwikkelaars bewust en enthousiast te maken om te investeren in de herontwikkeling van bestaand vastgoed, wil D66 Zeewolde dat de gemeente een **leegstandskaart** ontwikkelt, om inzicht te bieden in al het leegstaand vastgoed in de gemeente. Via het bedrijvenloket dient de gemeente vervolgens actief partijen te verleiden om te investeren in dit bestaande vastgoed. Niet alleen is herontwikkeling duurzaam in het kader van circulariteit, ook draagt de transformatie van bestaande panden bij aan de leefbaarheid in het dorp. Bovendien stimuleren we daarmee duurzaam ruimtegebruik.

Inbreiding met oog voor ruimtelijk karakter, klimaatadaptatie en biodiversiteit

De klimaatcrisis en stikstofcrisis dwingen ons om niet alleen in de weilanden, maar ook in de bestaande wijken nieuwe woningen te bouwen. Bouwen in de bestaande wijken vraagt om maatwerk. Oog hebben voor waardevolle zichtlijnen, op de uitstraling en massa van de bestaande buurt, maar ook mag inbreiding niet ten koste gaan van betekenisvolle groenzones zoals parkjes en speeltuinen. Nieuwbouw in de bestaande wijken dient dan ook te passen in de bestaande ruimtelijke en sociale context van de buurt. Plannen maken komt altijd tot stand in nauw overleg met de bestaande bewoners.

Klimaatverandering is de grootste uitdaging van onze tijd. In veel wijken lopen de temperaturen verder op en we zien steeds vaker wateroverlast door extreme regenval. Om die reden stimuleren we het ‘onttegelen’ van voortuinen, pleinen en straten. D66 Zeewolde wil dan ook onze leefomgeving ‘vergroenen’, door onnodige verharding in privé-, en openbare ruimten te vervangen door een diversiteit aan groen. Hierbij is de hulp van inwoners en bedrijfsleven hard nodig is. D66 Zeewolde vindt dat de gemeente haar aanpak hiervoor bepaalt in samenspraak met bewoners, organisaties en bedrijven.

Waar mogelijk worden stenen vervangen door groen, zodat het water makkelijker de grond in kan. Ook de aanleg van een twee systemen stelsel, één voor regenwater en één voor afvalwater, zorgt ervoor dat het riool minder snel overbelast raakt. Aangezien het praktisch onmogelijk is om alle rioleringen aan te passen aan de grootst mogelijke regenbui wordt gezocht naar andere oplossingen. Op steeds meer locaties worden bijvoorbeeld extra vijvers en wadi’s aangelegd. Dat willen we stimuleren, maar denk ook aan zaken als het maken van insectenhotels, aanleggen van geveltuinen en het ‘vergroenen’ van een hele straat samen

met buurtbewoners. Daarnaast ook aandacht voor meer groen rondom bedrijfsterreinen, zorglocaties en schoolpleinen. Dat alles maakt Zeewolde niet alleen meer klaar voor de toekomst, maar ook prettiger om in te wonen.

Mogelijkheden voor het buitengebied

De Provincie Flevoland is erg kritisch op het toevoegen van nieuwe woningen in het buitengebied van Zeewolde. Door schaalvergroting in de landbouw, of agrariërs die stoppen omdat ze geen opvolger hebben, is de verwachting dat meer schuren de komende jaren leeg komen te staan. De Wageningen Universiteit berekent dat dit landelijk kan oplopen tot maar liefst 15.000.000m2 aan schuuroppervlak dat leeg komt te staan. Niet alleen kan dit leiden tot verloedering van het buitengebied, ook maakt het de agrarische sector kwetsbaar voor ondermijning. D66 Zeewolde wil met de provincie in gesprek om de mogelijkheden voor erftransformaties richting wonen in het buitengebied te vergroten. De Provincie Flevoland is de enige provincie in Nederland waar hier geen beleid voor is!

D66 Zeewolde wil inzetten op het mogelijk maken van **rood-voor-rood ontwikkelingen**, waarbij leegstaande landschap ontsierende schuren (vaak met asbest) worden vervangen door bouwrechten voor woningen op het erf. Doel is dat de eigenaar investeert in de ruimtelijke kwaliteit, biodiversiteit en toekomstbestendigheid van het erf, in ruil voor het mogelijk maken van nieuwe (schuur)woningen. Dit komt niet alleen de woningmarkt ten goede, maar gaat ook in tegen zaken als ondermijning, landschapsvervuiling en geeft stoppende agrariërs de mogelijkheid om ook hun pensioen veilig te stellen. Zo ontstaan er kansen voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid en toename van de biodiversiteit. Win-win voor iedereen.

Per deelgebied bekijken welk woningbouwprogramma passend is

Momenteel hanteert, (volgens de woonvisie van 2020) de gemeente Zeewolde een verdeling van 1/3 bij nieuwe woningbouwprojecten: 33% sociale huur en goedkope koop, 33% middel dure huur/koop en 33% in de hogere prijssegmenten. D66 Zeewolde vindt gemengde wijken belangrijk. Wij geloven er wel in dat per woningbouwproject kan worden bekeken welk programma het meest passend is. Soms een hoger percentage sociale huur of sociale koop en soms wat duurder. Uitgangspunt is dat er op wijk/buurtniveau een gedifferentieerd aanbod ontstaat waarbij het ook belangrijk is dat huishoudens, die aangewezen zijn op huurtoeslag een kans krijgen. Dit betekent óók huurprijzen tot de aftoppingsgrens zoals bedoeld in de wet op de huurtoeslag (afhankelijk van grootte huishouden). Betaalbaar wonen voor iedereen, bekeken per buurt of wijk. Dat biedt iedereen de ruimte om in Zeewolde een passend thuis te vinden. Of je nu alleenstaande jongere bent, of welgestelde oudere. Uiteindelijk vinden wij het belangrijk dat er méér betaalbare, maar ook meer diverse woningen worden gebouwd in de gemeente, gedifferentieerd per locatie. Daar wil D66 Zeewolde de komende jaren op inzetten.

Voor:

- **Groei van het aantal woningen.**
- **Specifieke nieuwe woonprojecten voor met name ouderen.**
- **Meer starterswoningen.**
- **Voldoende woonmogelijkheden voor iedere doelgroep.**
- **Het blijven waarderen van het dorpse karakter.**
- **Inbreiding met oog voor ruimtelijk karakter, klimaatadaptatie en biodiversiteit.**
- **Het mogelijk maken van rood voor rood ontwikkelingen.**
- **Het per deelgebied bekijken welk woningbouwprogramma passend is.**

Samenlevend Zeewolde

D66 Zeewolde wil vooral samen in Zeewolde leven

Samenlevend Zeewolde

D66 Zeewolde wil vooral samen in Zeewolde leven

In toenemende mate zien we dat tegenstellingen scherper worden, op social media zien we regelmatig dat de grenzen van het op een fatsoenlijke manier met elkaar omgaan worden overschreden. Het individualisme viert hoogtij. Ontwikkelingen waar D66 Zeewolde zich tegen verzet en zal blijven verzetten. Samenleving betekent samenleven, zeker in het mooie dorp Zeewolde. Individuele vrijheid betekent niet dat anderen aan hun lot mogen worden overgelaten.

Inclusieve samenleving

D66 heeft in haar kernwaarden staan dat elke mens uniek is. Dat niemand uitgesloten wordt op grond van afkomst, geaardheid, beperking of wat dan ook. D66 Zeewolde heeft het voor elkaar gekregen dat op “coming out day ’de regenboogvlag voor het gemeentehuis jaarlijks wordt gehesen. Als symbool dat geaardheid geen issue is in onze samenleving. Inclusiviteit betekent voor D66 Zeewolde niet dat iedereen hetzelfde moet zijn, maar dat ieder individu gerespecteerd, en in zijn waarde gelaten dient te worden. D66 Zeewolde zal blijven strijden voor gelijkwaardigheid. Ook zal D66 Zeewolde zich blijven inspannen om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking te verbeteren in de gemeente. We leven in een divers samengestelde samenleving: laten we daar ons voordeel mee doen. Iedereen doet ertoe!

Gezondheid en Welzijn

Wij willen meer aandacht voor gezondheid.

Steeds meer, en op steeds jongere leeftijd hebben en krijgen Nederlanders een chronische ziekte. Een miljoen mensen hebben bijvoorbeeld diabetes. En jaarlijks sterven 35.000 Nederlanders aan overgewicht, roken en problematisch alcoholgebruik. Deze aandoeningen zijn voor het grootste deel leefstijl gerelateerd. Het is wetenschappelijk bewezen dat ziektes zijn te voorkomen, en waar mogelijk te behandelen met leefstijlverandering. Leefstijl omvat het palet van inspanning, voeding, slapen, ontspanning, sociale contacten en zingeving. Leefstijl wordt o.a. beïnvloed door de omgeving waarin je woont. Wij vinden dat **preventie** van chronische ziekten, depressies en overgewicht aandacht verdient. Wij promoten het inzetten van leefstijl bij de behandeling van ziekte.

Wij hanteren een brede blik op gezondheid.

Gezondheid is een breed begrip wat vanuit verschillende perspectieven kan worden bekeken; lichamelijk en geestelijk welbevinden, sociaal welbevinden en zingeving. Factoren die van invloed kunnen zijn op onze gezondheid zoals; goed onderwijs, een goed inkomen, voldoende werk, goede arbeidsomstandigheden, een gezonde leefomgeving en gezond gedrag willen we stimuleren.

Wij stimuleren het profiteren van voedsel uit de omgeving.

De basis voor veel chronische ziekten ligt in het hanteren van een ongezonde leefstijl. Voeding is een onderdeel met betrekking tot leefstijl. Zoveel mogelijk pure en onbewerkte voeding vergroot de kans op een gezond leven. Onze samenleving is zo ingericht dat ongezonde keuzes aantrekkelijk zijn. Wij willen gezonde voedselkeuzes stimuleren. Zeewolde is bij uitstek geschikt om te profiteren van gezonde en duurzame voeding dat in de omgeving wordt aangeboden, en het stimuleert ook nog eens de lokale ondernemers.

Wij willen dat iedereen in Zeewolde kan sporten en bewegen.

Wij staan achter het ondersteunen van alle sportieve activiteiten die in Zeewolde worden aangeboden en bedreven. Sport en bewegen geeft zelfvertrouwen, en is nuttig voor iedereen van jong tot oud. Het is een van de manieren om gezond oud te worden. Het vergroot het welzijn van mensen, de mentale weerbaarheid en de algehele gezondheid.

Voor verenigingen is het steeds lastiger geworden om mankracht te vinden waarvan ze afhankelijk zijn in hun bestaan. Wij willen verenigingen hierin ondersteunen door te stimuleren de verbinding op te zoeken en te maken met anderen. Hierbij denken we onder andere aan het samenwerken tussen verenigingen en organisaties die zorgdragen voor mensen met een handicap. Mensen met een handicap zouden de mogelijkheid moeten kunnen krijgen om lessen te volgen, bij bijvoorbeeld bij de balsporten, zwemsporten, wandelsporten of budosporten.

Wij willen dat mensen met een handicap profiteren van een toegankelijke omgeving.

Twee miljoen Nederlanders hebben een beperking. Ze zijn bijvoorbeeld slechtziend, blind of doof, hebben een lichamelijke of verstandelijke beperking of psychische problemen. Sinds 2016 geldt het **VN-verdrag handicap** in Nederland. Het doel van dit verdrag is dat de positie van mensen met een beperking verbetert. Mensen met een beperking kunnen niet altijd meedoen in de samenleving. Zelfstandig reizen met het openbaar vervoer, een studie willen volgen terwijl er een gezichtsbeperking speelt, of een brief van de gemeente ontvangen en begrijpen, kan lastig zijn als er een beperking is. In het VN-verdrag handicap staat wat alle gemeenten in Nederland moeten doen om de positie van mensen met een beperking te verbeteren. Op alle terreinen die voor hen, net als ieder ander, belangrijk zijn. Voorbeelden hiervan zijn: werk, onderwijs, vervoer, cultuur, sport en andere vrijetijdsbesteding. Wij willen ervoor zorgen dat Zeewolde aan deze normen voldoet, door dit te monitoren en te luisteren naar signalen van de inwoners zodat we daarop kunnen anticiperen.

Wij stimuleren het gebruikmaken van de GLI

GLI staat voor gecombineerde leefstijlinterventie, en is zorg voor mensen met overgewicht of obesitas. Een GLI is gericht op gedragsverandering om een gezonde leefstijl te bereiken en te behouden. Een GLI duurt 2 jaar. Een GLI bestaat uit groepsbijeenkomsten en individuele contacten. Het aantal groepsbijeenkomsten kan per programma verschillen, maar telt gemiddeld 12 keer. Daarnaast zijn er 1 à 2 individuele contacten met de zorgverlener die de GLI geeft. Sinds 2019 is de GLI in de vergoeding van de zorgverzekering opgenomen. In Flevoland zijn meerdere leefstijlcoaches die deze GLI aanbieden, en uitvoeren. Mensen kunnen via hun huisarts hiervoor worden verwezen. Net als de overheid, willen we binnen de gemeente de mogelijkheid hiervan communiceren naar de inwoner, om zodoende voorkomen dat het beschikbare budget verloren gaat.

Wij willen oog voor zingeving

Het bevorderen van deelnemen aan de maatschappij is een belangrijk uitgangspunt van D66. Als mens én als samenleving hebben we er baat bij, dat we ons kunnen inzetten voor elkaar. Dit geeft een goed gevoel, bevordert onze gezondheid en kan eenzaamheid voor zijn of tegengaan. We willen ook denken in termen van gezondheid naast de termen van ziekte. Dit vanuit de positieve gezondheidsvisie van Machteld Huber. We willen aandacht hebben voor eigenwaarde/zelfrespect, zelfmanagement, eigen regie en veerkracht. Mensen helpen om een toekomstperspectief te zien, doelen na te streven, te laten onderzoeken hoe ze een zinvolle invulling kunnen geven aan hun (werk) leven. Dit betekent het veranderen van gedrag van jezelf, en dat is niet altijd gemakkelijk. Actieve steun hierbij, is over het algemeen wenselijk. Net als de GLI, willen we dat deze vorm van coaching meer bekendheid krijgt, en beschikbaar wordt gesteld voor de inwoners van Zeewolde. We stimuleren hiermee regionale bedrijvigheid, werkgelegenheid én fysieke en mentale gezondheid en inzetbaarheid. De gemeente zou dit als invloed op de positieve gezondheid van de inwoners van Zeewolde moeten omarmen.

Wij laten iedereen vrij, maar laten niemand vallen.

In 2021 is het D66 Zeewolde gelukt om jaarlijks op 11 oktober op ‘coming out day ’in Zeewolde de lhbtiq+ vlag te hijsen! Daarmee willen wij aangeven dat wij iedereen vrijlaten en niemand laten vallen. Wij strijden voor **inclusiviteit,** en voor het recht om te zijn wie je bent of wilt zijn, ongeacht geaardheid of afkomst.

Wij willen een gezonde gemeente voor iedereen in alle fasen van het leven

Goede gezondheid begint al ver voor de geboorte. Uit onderzoek blijkt dat de eerste 1000 dagen vanaf de conceptie bepalend zijn voor de gezondheid en het welzijn van iemand op latere leeftijd, zowel psychisch als fysiek. Kinderen verdienen gelijke kansen en een goede start, en daarna. De jeugdwet helpt ons hierbij in de uitvoering hiervan in de gemeente.

Wij willen digitalisering op de politieke agenda zetten.

Gezondheid en welzijn hangt samen met de veiligheid rondom het verwerken van gegevens. We leven in een digitale wereld wat voor gemak, maar ook zeker ongemak kan leiden. De digitale dienstverlening van onze gemeente speelt een ontzettend belangrijke rol, en dit zal naar verwachting de komende jaren alleen maar verder toenemen. Het is daarom belangrijk dat onze gemeente voldoet aan de vastgestelde standaarden op het gebied van beveiliging en toegankelijkheid. Op dit moment loopt onze gemeente achter op het landelijk gemiddelde niveau. D66 Zeewolde vindt dat wij in onze gemeente verbeteringen moeten doorbrengen, zodat we onze diensten op een veilige en betrouwbare manier kunnen blijven aanbieden.

Digitale veiligheid vereist een constante aandacht van onze gemeente. Wij pleiten voor een **commissie digitale zaken**. We maken hierbij gebruik van interne en externe expertise. De gemeente moet zorgdragen voor het op peil brengen en houden, van kennis en kunde van ambtenaren rond digitale wetgeving binnen het digitale domein. Digitale weerbaarheid van ambtenaren en burgers is cruciaal ter preventie van hacks, ransomware en datalekken. Het aanbieden van de juiste voorlichting en cursussen maakt hiervan deel uit.

De gemeente krijgt steeds meer te maken met ethische dilemma’s rondom het verzamelen van data. D66 Zeewolde wil graag dat wij in de gemeente een onafhankelijke Ethisch Commissie instellen en die als klankbord betrekken bij de besluitvorming over ethische vraagstukken bij de inzet van nieuwe technologie of het innovatief gebruiken van data.

Jeugd en Jongeren

Steeds meer jongeren kampen met problemen op zowel fysiek, psychisch en sociaal gebied. Wij zetten stevig in op preventie hiervan, door alle jongeren een goede kans te bieden. In meerdere gemeenten is sinds twee jaar de **POH (praktijkondersteuner huisartsenpraktijk)-jeugd** ingezet met goede resultaten, waardoor een verlenging van nog twee jaren is afgegeven. De samenleving heeft een belangrijke opdracht om goed voor onze jeugd te zorgen. Goed onderwijs, gelijke kansen, woonmogelijkheden voor jongvolwassenen. Onze jeugd stimuleren hun talenten te ontdekken en te ontplooien. Met name de Coronacrisis heeft een zware wissel getrokken op het welbevinden van onze jeugd en jongeren. Wij hebben daar een opdracht in. In Zeewolde willen wij de POH-jeugd gaan faciliteren binnen de eerstelijnsgezondheidszorg.

Evengoed zien we dat jeugd in toenemende mate in langdurige hulptrajecten terecht komt, veelal eerst op een lange wachtlijst. Daarnaast beheerst de Jeugdhulpverlening in sterke mate de gemeentelijke begroting waardoor andere belangrijke zaken, ook voor de jeugd, niet gefinancierd kunnen worden. Daarom wil D66 Zeewolde meer en steviger inzetten op **preventie**. Daarvoor is het noodzakelijk het **jongerenwerk** en **straathoekwerk** een meer prominente rol toebedeeld krijgen. Met uitbreiding van capaciteit en faciliteiten. Het is dan mogelijk problemen bij jeugdigen in een vroeg stadium te herkennen en te duiden waarna snel actie kan volgen.

Voor:

- **Meer aandacht voor en een brede blik op gezondheid.**
- **Het profiteren van voedsel uit de omgeving.**
- **Iedereen de mogelijkheid kunnen bieden te sporten en te bewegen.**
- **Een inclusieve samenleving.**
- **Het op de agenda zetten van digitalisering.**
- **Meer preventie in het kader van jeugdhulpverlening door inzet van de POH-jeugd.**
- **Het stimuleren van het gebruikmaken van de GLI.**
- **Een prominente rol voor jongerenwerk en straathoekwerk.**

Onderwijs

D66 investeert in kansen voor iedereen. Ieder mens verdient het om zichzelf te ontwikkelen en te leren

Onderwijs

D66 investeert in kansen voor iedereen. Ieder mens verdient het om zichzelf te ontwikkelen en te leren

D66 Zeewolde ondersteunt de ambitie van de gemeente om breed te investeren in de ontwikkeling van kinderen en jongeren. D66 staat bekend als een onderwijspartij en ziet onderwijs als de basis voor ontwikkeling en zelfontplooiing. Wij vinden dat het opdoen van kennis en vaardigheden, in sterke mate bijdraagt aan de persoonlijke ontwikkeling van scholieren. Wij willen daarom ook een actief en betrokken gemeentebestuur op onderwijsgebied. Elke leerling verdient de kans om zijn of haar talenten te ontdekken en gezond op te groeien. D66 Zeewolde is er een voorstander van het onderwijs zodanig te faciliteren dat er mogelijkheden zijn om binnen het onderwijs volop aandacht te geven aan bewegen, voeding, natuur en kunst en cultuur. Veel wordt of is al gerealiseerd maar er valt zeker nog veel werk te doen. D66 Zeewolde wil zich inzetten voor een rijke schooldag met sport, gezonde voeding en cultuur. Daarvoor is nodig dat er nauwe samenwerking ontstaat tussen de scholen onderling, zorg, voor- en naschoolse opvang, sportverenigingen en culturele instellingen en verenigingen. D66 Zeewolde wil zich dan ook inspannen dit mogelijk te maken.

Voortgezet onderwijs

D66 Zeewolde wil zich inspannen om de jongeren de mogelijkheid te geven in Zeewolde hun schooltijd te voltooien en zodoende niet meer aangewezen zijn op omringende gemeenten en scholen voor de laatste jaren van deze zo belangrijke periode in hun leven.

Cultuureducatie

Cultuureducatie voor kinderen en jongeren gaat niet alleen over het ontwikkelen van creativiteit en vaardigheden. Het draagt in belangrijke mate bij tot het ontwikkelen van onze jeugd tot kritische burgers. Of het nu gaat om rap of andere muzikale uitingen, graffiti, beeldende kunst, theater of dans. Het leert kinderen en jongeren samen te werken, om te gaan met kritiek, ontwikkelen van zelfvertrouwen, het ontdekken van talenten en draagt bij aan het tegengaan van kansenongelijkheid. D66 vindt dat cultuureducatie een onmisbare schakel is in het leerproces van onze jeugd. Daarom vindt D66 Zeewolde dat cultuureducatie plaats moet vinden binnen het onderwijs en de gemeente hier verantwoordelijkheid in neemt. D66 pleit voor het ook voor de toekomst steviger borgen van cultuureducatie. Daarom is het een voorstander van het instellen van een door de gemeente te financieren **steunpunt voor cultuureducatie**. Eén loket. één steun- en contactpunt, één expertisecentrum voor zowel de scholen als (culturele) partners. Dit steunpunt moet enerzijds de scholen ondersteunen en adviseren bij de ontwikkeling van cultuureducatie, leerkrachten begeleiden bij deskundigheidsbevordering, een divers aanbod voor alle scholen samenstellen (inclusief bemiddeling, programmering en scouting) en de uitvoering ervan coördineren, alsook zorgdragen voor aansluiting bij provinciale en landelijke netwerken. Zeewolde is immers nog de enige gemeente in Flevoland zonder zo'n loket. Onze jeugd verdient meer culturele aandacht.

Voor:

- **Het breed investeren in de ontwikkeling van jeugd en jongeren.**
- **Volledig voortgezet onderwijs in Zeewolde.**
- **Het borgen van cultuur,-, sport,- en beweegaanbod in het onderwijs.**

Kunst, cultuur en cultureel erfgoed

D66 Zeewolde wil meer vormgeven aan kunst- en cultuurbeleid in Zeewolde

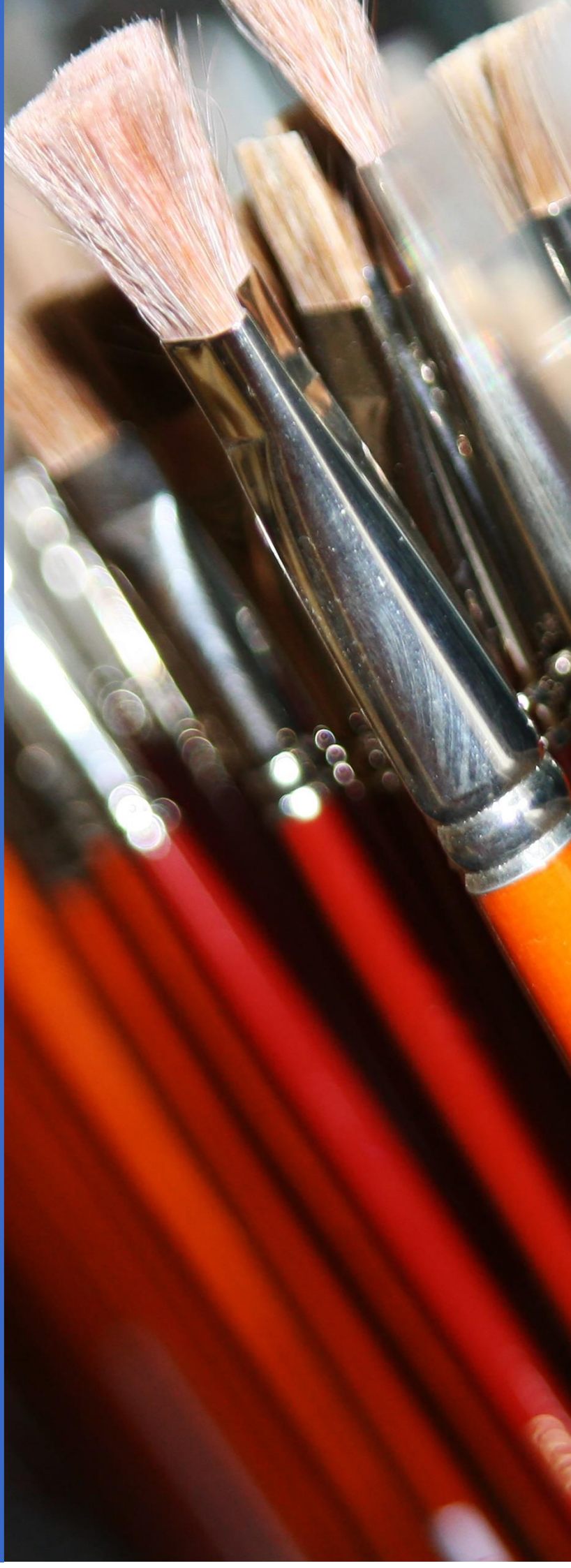

Kunst, cultuur en cultureel erfgoed

D66 Zeewolde wil meer vormgeven aan kunst- en cultuurbeleid in Zeewolde

Kansen voor culturele initiatieven

Het culturele leven in een samenleving zegt iets over de kwaliteit van die samenleving. Het draagt bij aan dynamiek, verbindt en zorgt voor sociale cohesie. Daarom vindt D66 dit belangrijk. Hoewel de prioriteit van D66 Zeewolde ligt bij cultuureducatie is D66 Zeewolde een voorstander van het in het leven roepen van een **voorziening** die in de vorm van (co)financiering aansprekende culturele projecten kan ondersteunen of een steuntje in de rug kan geven.

Meer aandacht voor cultureel erfgoed en dorpsgezichten

Zeewolde is inmiddels alweer bijna 50 jaar oud. De afgelopen jaren is de focus vooral komen te liggen op nieuwbouw. Omdat sommige gebouwen, wijken of groenstructuren inmiddels al decennia oud zijn, herbergen deze cultuurhistorische waarde. De oudste bewoners van Zeewolde, de pioniers, zijn bekend met de bijzondere gebouwen in de gemeente. Om die reden heeft D66 Zeewolde in 2020 een motie ingediend om een overzicht te maken van cultuurhistorisch waardevolle panden en plekken in het dorp. Deze motie is unaniem aangenomen in de gemeenteraad. Dit moet wat D66 Zeewolde betreft leiden tot het aanwijzen van monumenten, of het borgen van cultuurhistorische waarden in het toekomstig omgevingsplan. Denk hierbij niet alleen aan waardevolle gebouwen, maar ook aan zichtlijnen, waterwerken, stedenbouwkundige structuren, landschapskunst of bijzondere plekken die van historische waarde (kunnen) zijn. Groei kan wat D66 Zeewolde betreft prima samengaan met respect voor datgene dat er al is. Om die reden wil D66 Zeewolde inwoners actief betrekken bij het aanwijzen van monumenten en benoemen van bijzondere cultuurhistorische waarden. De komende jaren moet hier echt meer aandacht voor komen.

Voor:

- **Kansen voor culturele initiatieven.**
- **Aandacht voor cultureel erfgoed en dorpsgezichten.**

Klimaat & Duurzaamheid

D66 Zeewolde wil nog meer werk maken van duurzaamheid en klimaatbewustzijn

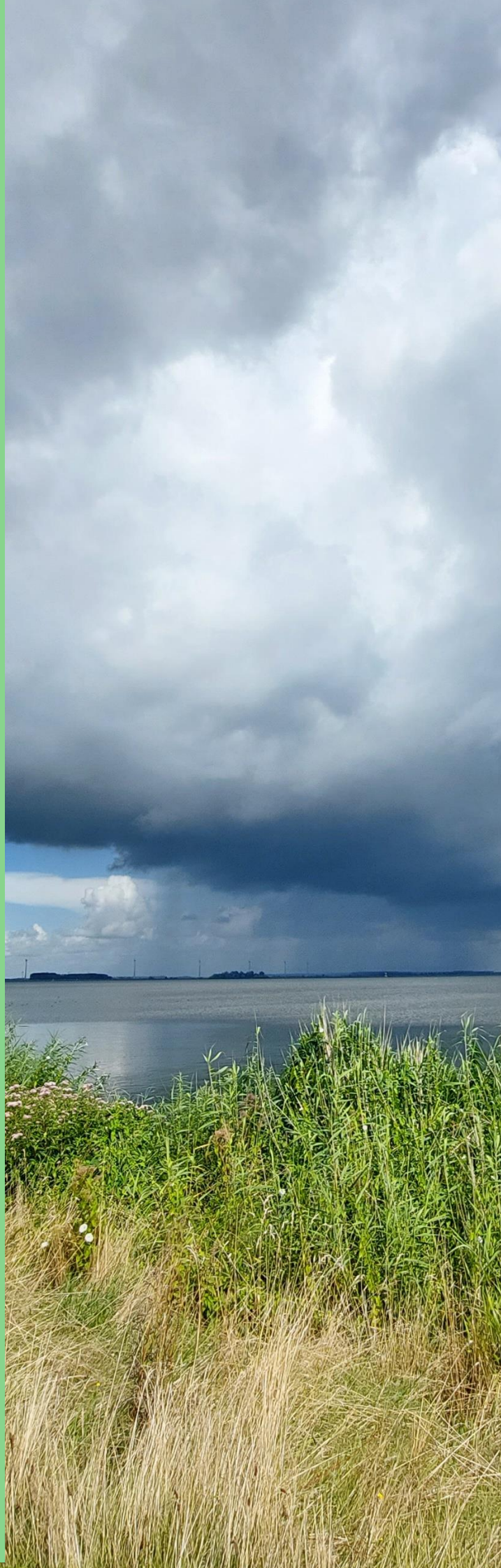

Klimaat & Duurzaamheid

D66 Zeewolde wil nog meer werk maken van duurzaamheid en klimaatbewustzijn

Trots mogen we als Zeewoldenaren zijn op het feit dat we leven in een groen bosrijke en de meest energie neutrale gemeente van Nederland. D66 Zeewolde is blij met de stappen die de afgelopen tijd zijn gezet om Zeewolde verder te vergroenen, verduurzamen en mooier te maken, maar daar houden onze groene ambities allerminst op. We realiseren ons aan de andere kant dat het niet vanzelfsprekend is om ook in de toekomst te mogen leven en te genieten van onze groene en duurzame leefomgeving. De inzichten van politieke partijen kunnen immers bij de tijd veranderen en het gemeentelijk beleid kan worden gewijzigd. Daarnaast verandert het klimaat in een rap tempo. Dit heeft te maken met het feit dat de temperatuur op aarde blijft stijgen. De oorzaak van die temperatuurstijging heeft te maken met het steeds meer vrijkomen van broeikasgassen in de lucht. Een welbekend voorbeeld is de CO2. De veroorzaker van deze toename in uitstoot is voor een groot deel de mens zelf. Zo rijden we vaker auto, de industrie vervuilt de lucht, we vliegen steeds vaker, intensieve veeteelt en zijn de laatste jaren steeds meer vlees gaan eten.

De klimaatverandering heeft grote gevolgen voor mensen. Maar ook voor natuur, voor dieren en voor het milieu. Het is onze plicht naar toekomstige generaties om hier iets aan te doen. Hoe willen wij dat aanpakken?

Duurzame energievoorziening

We streven naar het versnellen van de energietransitie. Onze energie willen we duurzamer maken. D66 wil een Zeewolde waar zuinig en verantwoord omgegaan wordt met energie. Zonnepanelen en windmolens moeten ons vooral blijven helpen met het opwekken van energie. Van het aardas stappen we in 2030 helemaal af. We moeten meer alternatieve middelen inzetten: warmtepompen of duurzame warmtenetten zijn daar voorbeelden van. Bijvoorbeeld: groen gas (biogas), restwarmte en waterstof. We realiseren ons dat we het niet alleen redden met wind en zon, dus **innovatie** is belangrijk om de energiebron van de toekomst te vinden.

Samen klimaatcrisis aanpakken

Leefbaar houden van Zeewolde betekent samen de klimaatcrisis aanpakken.
Samen betekent iedereen, los van financiële en maatschappelijke status, mee laten doen aan verduurzaming. Onze gemeente zou daarbij de leiding moeten blijven nemen. D66 Zeewolde vindt het belangrijk dat inwoners hierin voortdurend worden meegenomen. Initiatieven moeten worden gestimuleerd en ondersteund. D66 Zeewolde wil dat de helpende hand geboden wordt aan de inwoners, organisaties en bedrijven hun huizen of kantoren te verduurzamen. Zo kan er meegedacht worden en oplossingen worden aangedragen voor specifieke situaties.
De **duurzaamheidslening** willen wij blijven ondersteunen en stimuleren.

Warmte behouden

Alhoewel we leven in een jonge gemeente en de huizen relatief nieuw zijn, vinden we dat we moeten blijven inzetten op het beter isoleren van onze woningen. Taak van de gemeente is haar burgers hierover te informeren. Eigenaren van woningen kunnen een subsidie krijgen voor isolatiemaatregelen (i.e. gevelisolatie, spouwmuurisolatie, dakisolatie, zolder/vlieringvloer en bodemisolatie). De subsidie kan worden aangevraagd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. D66 pleit ervoor dat de gemeente haar inwoners hier goed over inlicht en indien nodig begeleiding verzorgt bij het aanvragen van de subsidie. Aanvragen die buiten de boot vallen zouden opgevangen moeten worden door een **subsidieregeling** van de gemeente.

Meer oplaadpunten

De ontwikkelingen op het gebied van elektrisch rijden sterken ons in de overtuiging dat er meer oplaadstations dienen te komen. Elektrische auto's dragen bij aan een schone lucht, minder uitstoot van CO2 en minder geluidsoverlast. Het aantal elektrische auto’s groeit en daarmee ook de behoefte aan openbare laadpalen. Door het vergroten van het aantal publiek toegankelijke laadpalen stimuleren we de omslag naar elektrisch rijden. Zo maken we het vervoer in ons dorp groener en slimmer.

Groen dak en tuin

Een groen dak heeft meerdere voordelen; een groen dak vangt water op en vermindert hierdoor wateroverlast, een groen dak biedt voedsel voor insecten en kan verkoelend werken in de zomer. Ook draagt een groen dak bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. D66 Zeewolde pleit voor meer groen op daken. Inwoners van Zeewolde kunnen een subsidie aanvragen bij provincie Flevoland voor het vergroenen van hun dak of gevel.
Echter wordt het subsidieplafond (beschikbare bedrag) snel bereikt waardoor niet iedereen kan profiteren van deze subsidie en dus geen subsidie kan aanvragen. D66 Zeewolde wil zich de komende periode inzetten om het budget voor het subsidie te verhogen, ook willen wij onderzocht hebben of de gemeente Zeewolde aanvullende subsidiebedragen beschikbaar kan stellen zodat inwoners alsnog groene daken kunnen realiseren.

Ook groene tuinen met veel bloemen en planten hebben voordelen; wateroverlast wordt voorkomen, de biodiversiteit wordt verhoogd en het maakt de mens gelukkiger. D66 Zeewolde wil de komende periode meer aandacht voor het vergroenen van tuinen. Verstening willen we zoveel als mogelijk tegengaan.

De weg naar duurzaam leven

D66 Zeewolde wil de volgende maatregelen nemen om duurzaam leven werkelijk waar te maken.

Energie

- Kleine lokale zonneparken realiseren op slimme plekken in overleg en samenwerking met omwonenden ontwikkelen, waarbij de bewoners direct kunnen profiteren. Met behulp van een privéfonds wil D66 Zeewolde dit voor alle bewoners mogelijk en toegankelijk maken.
- Zonnepanelen verplicht bij nieuwbouw en verbouw.
- D66 Zeewolde wil laten onderzoeken of in het buitengebied nog ruimte is om zonneparken te realiseren. Uiteraard willen we niet dat hierdoor het groen helemaal verloren gaat. Een balans tussen voldoende groen en het opwekken van schone energie door middel van zonnepanelen moet er zijn. In eerste instantie gaat het niet om landbouwgrond maar om restgronden.
- Zeewolde draagt reeds (dankzij Windpark Zeewolde) in belangrijke mate bij aan het behalen van de provinciale en nationale energiedoelstellingen. Daar zijn we trots op. Wij willen ook in de toekomst blijven inzetten op schone windenergie.
- Maximaal inzetten op elektrificeren van het (openbaar)vervoer door het plaatsen van laadpalen en productie van groene waterstof.

Bevordering van biodiversiteit

Wij vinden dat er van de gemeente verwacht mag worden dat de biodiversiteit meer bevorderd wordt. Een en ander in goede samenwerking met boeren en natuur beherende instanties. Dit zal geleidelijk en goed gecombineerd kunnen worden met het toegankelijker en aantrekkelijker maken van de natuur.

Biodiversiteit

- Meer biodiversiteit ontwikkelingen door anders en beter bermbeheer, dit kan in samenspraak met de inwoners. Verpachten kan bij voorkeur aan omwonenden met belangstelling voor ecologisch natuurbeheer, met inbreng/assistentie van LBF (Landschapsbeheer Flevoland)
- Meer overleg met bestaande natuurorganisaties waaronder ook met het FAC (Flevolands Agrarisch Collectief). Het FAC richt zich op verduurzaming in zijn algemeenheid, maar biodiversiteit in het bijzonder. Naast biodiversiteit besteedt het FAC-aandacht aan bodem, klimaat en landschap.
- Biodiversiteit toepassen bij dijken door bijvoorbeeld het aanleggen van verschillende vlakken met mooie zaadmengsel, dit kan in samenwerking met de provincie en waterschap.
- Het creëren van (kleine) parken met aandacht voor verschillende soorten bloemen en planten.

Evenwichtig produceren

Voor wat betreft landbouw en veehouderij ziet D66 Zeewolde alleen toekomst voor agrarische bedrijven die in evenwicht met hun omgeving produceren; de ecologische natuur inclusieve landbouw. D66 Zeewolde is van mening dat agrariërs en natuur vooral in Zeewolde goed naast en met elkaar kunnen bestaan.
D66 Zeewolde wil de EU-doelstelling van **25 procent biologische landbouw** overnemen.

Dierenwelzijn

Naast het welzijn van mensen wil D66 Zeewolde dat ook het welzijn van dieren beter wordt beschermd. We zijn als mens niet alleen verantwoordelijk voor onze natuur en leefomgeving, we moeten ook waken over het welzijn van dieren. Stimulerende regelingen voor de boeren die bewust kiezen voor het welzijn van de natuur en de dieren die ze beheren, dienen dan ook gecontinueerd te worden.

D66 Zeewolde wil zich maximaal inzetten op voorkomen van dierziektes en infectieziektes. In een beschaafde samenleving behoren dieren netjes behandeld te worden, waarbij de veiligheid voorop staat. D66 Zeewolde vindt dat er sterker ingezet moet worden op het voorkomen van dier- en infectieziektes die kunnen worden overgedragen op mensen.
Wij zijn dan ook tegen geitenbedrijven in de buurt van woonwijken.

Milieubewust met kinderen

De aarde is van ons allemaal. De kinderen zijn onze toekomst. Een beter onderwijs over klimaat helpt en leert kinderen bewust om te gaan met klimaat.
De gemeente dient dan ook natuurvoorlichting aan leerlingen en inwoners in stand te houden. D66 Zeewolde wil in samenwerking met de gemeente en scholen uitgebreide aandacht voor de bescherming van mens, natuur, milieu en dieren. Een beter en gezonder leefomgeving gaat gepaard met een goed klimaat. D66 Zeewolde vindt het van groot belang dat onze kinderen hierover onderwezen worden. De scholen kunnen zich focussen op vragen zoals; hoe ga je om met milieu, welke impact heeft ons leven op de aarde, hoe je met respect om kunt gaan met de natuur en de wereld en wat thuis gedaan kan worden om energie te besparen. Dit kan goed gecoördineerd/gestimuleerd worden met onze plaatselijke IVN (instituut voor natuureducatie) en Staatsbosbeheer.

Voor:

- **Het optimaal realiseren van duurzame energievoorziening.**
- **Zon op dak.**
- **Het continueren en stimuleren van de ‘duurzaamheidslening’.**
- **Meer oplaadpunten.**
- **Het realiseren van meer kleinere zonneparken.**
- **Het bevorderen van biodiversiteit.**
- **Het in evenwicht brengen van agrarische bedrijven met hun omgeving.**
- **Aandacht voor dierenwelzijn.**
- **Inspanningen om milieubewustzijn van kinderen te bevorderen.**

Financieel-Economisch Zeewolde

D66 Zeewolde vindt dat Zeewolde een gezonde lokale economie verdient en een financieel gezond gemeentelijk huishoudboekje.

Financieel-Economisch Zeewolde

D66 Zeewolde vindt dat Zeewolde een gezonde lokale economie verdient en een financieel gezond gemeentelijk huishoudboekje.

Zeewolde zakelijk

Zeewolde heeft haar industrieterreinen bepaald en dit biedt voor de komende jaren kansen om hier een uitbreiding van werkgelegenheid in te voorzien. De vraag naar werkgelegenheid op HBO-niveau en hoger is er. Het biedt mensen de kans om in de regio te blijven werken. D66 Zeewolde is van mening dat we daar ook in gaan faciliteren.
D66 Zeewolde zet de komende jaren in op het bevorderen van een gunstig vestigingsklimaat dat de economie aanjaagt en onze ondernemers zo veel mogelijk ontzorgt. We mikken op een gezond ondernemingsklimaat waarin de concurrentiekracht van het bedrijfsleven in Zeewolde versterkt wordt. Wij zetten in op een beleid dat leidt tot toekomstbestendige en duurzame (circulaire) economische groei, werkgelegenheid en arbeidsparticipatie, waarin klimaat- en milieuvriendelijk ondernemen de leidraad is.
Wat betreft de arbeidsparticipatie in verband met een inclusieve samenleving ziet D66 Zeewolde graag een medewerker binnen Zeewolde Zakelijk die de lobby legt om meer arbeidsplekken te creëren binnen het bedrijfsleven voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Naast deze lobby kan deze medewerker ook de bedrijven faciliteren en begeleiden met de kennis van zaken om een win-win situatie te creëren voor het bedrijf en de betreffende medewerker.

Zeewolde kent een krachtig bedrijfsleven en daarin samenwerkingsverbanden zoals de bedrijfskring en de winkeliersvereniging. Dit vormen uitstekende gesprekspartners om ook aan de tekentafel met elkaar om de tafel te gaan. Het is belangrijk om vanuit de praktijk beleid te vormen en keuzes te maken. Ook in de verdere invulling van de gebiedsagenda is dit van belang.
D66 Zeewolde ziet graag een **koersnotitie** voor het bedrijfsleven voor de komende vier jaar. Daarin zouden ook speerpunten als verduurzaming, arbeidsparticipatie, koppeling met het onderwijs, infrastructuur en openbaar vervoer aan gekoppeld moeten worden.

Financiën

Financiën algemeen

Het inschatten van de benodigde middelen en de te verwachten uitgaven is een afgeleide van het gewenste beleid. Financieel beleid is dus afhankelijk van wat wij willen bereiken en wat wij daarvoor nodig hebben en dus geen doel op zich.
Zeewolde staat er financieel uitstekend voor als het gaat om onze spaarpot. Wat ons betreft mag dat best wel wat minder. Het is immers geld van ons allemaal en als wij dat niet kunnen of willen uitgeven moet dat maar direct of indirect terug naar de burgers.
Mochten bij bepaalde beleidsonderdelen de middelen te weinig zijn voor het doel wat wij willen bereiken dan willen wij dat er eerst wordt gekeken naar de efficiëntie en effectiviteit van de uitgaven, daarna naar de ruimte die er mogelijk zit in verhoging van de lokale heffingen en pas als het echt niet anders kan naar het beperken van het voorzieningenniveau. Vooraf willen wij de mening van onze burgers peilen bij het maken van dergelijke keuzes.

Lokale heffingen.

De OZB moet jaarlijks worden aangepast aan de gestegen prijzen. Wij zijn van mening dat dat niet meer dan een aanpassing aan de gestegen prijzen mag zijn. Extra verhogingen om onze begroting sluitend te maken is wat ons betreft een allerlaatste optie. Het afromen van bovenmatige reserves lijkt ons een goed alternatief.

Weerstandsvermogen

De in beeld gebrachte en berekende risico's met de impact daarvan moet worden vergeleken met de reserves die er zijn. Op dit punt is het beleid van de gemeente wel erg voorzichtig en blijven er dus naar onze mening te veel middelen hangen, die prima ingezet kunnen worden om onze gezamenlijke ambities te realiseren.

De begroting moet op grond van gezond financieel beleid, maar ook op grond van wettelijke bepalingen sluitend zijn. Dat betekent dat de ontvangsten (baten) en uitgaven (lasten) in principe in evenwicht moeten zijn en als dat niet het geval is er moet worden teruggevallen op reserves. Wij willen afspraken maken over de bandbreedte tussen, het **minimaal en maximaal aanwezige eigen vermogen** ten opzichte van de berekende risico's en dus benodigde eigen vermogen.

Toeristenbelasting.

Onze toeristenbelasting is aanzienlijk hoger dan in de omliggende randmeergemeenten waarmee wij ons samen naar buiten profileren. De voorzieningen zijn echter beperkter. Toeristenbelasting op korte termijn verlagen is helaas niet realistisch. Er kan wel gekeken worden naar de mogelijkheden van de regeling.
Zeewolde wil groeien op het gebied van toerisme, dit kan alleen in samenwerking met de toeristensector. Deze zal dan ook gestimuleerd moeten worden door gemeente Zeewolde. Door de aanwezigheid van het Scoutinglandgoed, met de daarbij horende grote evenementen, zullen de inkomsten vanuit de toeristenbelasting toenemen.
Deze groei van inkomsten zal ook herkend moeten worden door de sector.
Dit kan gerealiseerd worden door bijvoorbeeld bestemmingsreserves in te bouwen op het gebied van toerisme. Er kunnen dan stimuleringsmaatregelen worden aangevraagd door die bedrijven die toeristenbelasting afdragen. D66 Zeewolde vindt dat de besteding van de Toeristenbelasting (ook betaald door arbeidsmigranten) onderzocht en in kaart gebracht moet worden.

Financiering.

De uitkering uit het gemeentefonds van het Rijk ademt mee met de rijksmiddelen. Dit systeem van 'trap-op-trap-af' kan vergaande gevolgen hebben. Het grijpt behoorlijk in op de eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid. Als gemeente worden wij in belangrijke mate afhankelijk van het rijksbeleid. Nu ook de uitkering uit het gemeentefonds wordt herschikt (andere verdeelsleutels) is er grotere onzekerheid over de toekomst van deze middelen. D66 Zeewolde wil onze partijgenoten in Den Haag hiermee confronteren.
Mochten de ontvangsten en uitgaven niet op jaarbasis sluitend zijn, maar wel op de langere termijn dan kunnen wij financiële middelen van het ene naar het andere jaar overhevelen. Wij zijn van mening dat hierdoor onnodige tariefsverhogingen worden voorkomen en er meer rust kan komen in het financieel beleid.
Mochten de middelen voor het beoogde beleid niet voldoende aanwezig zijn (ook niet op de middellange termijn) dan zal er geld geleend moeten worden. Gezien de huidige rente tarieven is dat geen probleem. Wij hechten meer belang aan het kunnen uitvoeren van beleid, dan aan het nadeel van het aangaan van een lening. In die afweging kan ook eerst gekeken worden naar het te gelde maken van bezittingen waarvan het bezit in beperkte mate bijdraagt aan het gemeentelijke beleid (denk aan de verkoop van sommige deelnemingen).

Winkelen, Toerisme en recreatie

Zeewolde is in toenemende mate in trek bij toeristen en recreanten. Zeewolde bezit immers het mooiste strand van Flevoland, biedt een mooi podium voor watersport en bezit een omvangrijk stuk grond. Een bosrijk gebied met water, polders en dijken. Dit gevarieerde en karakteristieke landschap vormt een uitgesproken kernkwaliteit van onze gemeente. Wij zien kansen om in de omliggende natuurgebieden meer uitgebreide vormen van recreatie toe te laten, om zo de beleving van het landschap verder te versterken. Samenwerking met Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de provincie Flevoland, het Waterschap Zuiderzeeland, omwonenden en ondernemers moet kansen geven om waardevolle natuurgebieden beter kenbaar te maken richting inwoners en recreanten. D66 Zeewolde wil toerisme zo in dienst stellen van groei.

Hoewel er al veel activiteiten door vele vrijwilligers in het centrum plaatsvinden, vinden wij het van belang om meer levendigheid in het centrum te bewerkstelligen (een bruisend centrum). Het inzetten van City Marketing is daar een van de instrumenten voor. In dat kader is samenwerking met een **Toeristisch Informatie Punt** onontbeerlijk. Dit informatie punt is bedoeld om, zowel digitaal als fysiek, de recreant, inwoners, bezoekers van Zeewolde kennis laten maken met alle mogelijkheden die Zeewolde en de omgeving te bieden heeft.

Water en -sport heeft de aantrekkelijkheid van Zeewolde sterk bepaald. De condities voor watersportbeoefening (waaronder het maairegime op de Randmeren) dienen onze aandacht te houden. Elk jaar watersportevenementen, met zowel een nationaal- als internationaal karakter naar Zeewolde halen, zal Zeewolde als watersportgemeente verder op de kaart zetten.

Zeewolde als centrum van Innovatie en duurzaamheid

D66 Zeewolde wenst onze gemeente versneld te laten groeien en ontwikkelen tot een centrum van innovatie en duurzaamheid. Om dit te kunnen realiseren is de hulp van een **bedrijfscontactfunctionaris** en zijn nationale subsidies nodig. Dit komt zowel de aantrekkelijkheid van ons dorp, als de werkgelegenheid ten goede.

Regellast beperken

D66 Zeewolde wil er alles aan doen om, daar waar mogelijk en wenselijk, de regellast van overheidswege te beperken dan wel te versoepelen. Hierbij valt te denken aan ondernemers die zelf bepalen wanneer hun winkels opengaan, zonder dat de gemeente daarvoor de regels oplegt.

Aanbesteding, koop lokaal

De gemeente Zeewolde moet transparant zijn naar de lokale ondernemers en de ondernemers goed en duidelijk informeren over mogelijke aanbestedingstrajecten, zodat de lokale ondernemers gelijke kansen krijgen.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet biedt gemeenten ruimte om keuzes te maken en prioriteiten te stellen op het gebied werk, wonen en natuur. De nieuwe Omgevingswet leidt tot meer speelruimte voor ideeën en initiatieven van bewoners, ondernemers en andere partijen. Ook voorziet de wet in meer ruimte voor de gemeente om maatwerk te leveren. D66 ziet hierin mogelijkheden tot meer flexibiliteit, maar tegelijkertijd leidt dit ook tot uitdagingen als het gaat om de afweging van belangen bij het nemen van een besluit over nieuwe initiatieven. Het is de kans voor Zeewolde om een goede visie neer te leggen hoe wij met elkaar Zeewolde willen inrichten en op welke wijze wij elkaar bij die inrichting willen

betrekken. In de afgelopen periode is er middels de toekomstvisie veel informatie opgehaald bij inwoners. De onderzoeken richting nieuwe
woongebieden geven weer informatie. De Omgevingswet kan hele ruime kaders bieden. Het is aan de gemeenteraad hoe daar invulling aan te geven.
Aan ons als D66 Zeewolde taak om de kaders zo te vormen dat deze wel dynamisch en flexibel zijn. Maar waar het karakter van Zeewolde behouden blijft. Met de nieuwe gemeenteraad kunnen wij het karakter verder gaan vormen. Het moeten duidelijke richtlijnen zijn, die voor eenieder en vooral voor nieuwe initiatieven helder zijn.

Voor:

- **Een gunstig vestigingsklimaat voor ondernemingen.**
- **Een koersnotitie voor het bedrijfsleven met de koppeling naar verduurzaming, arbeidsparticipatie, het onderwijs, infrastructuur en openbaar vervoer.**
- **De OZB uitsluitend aanpassen aan gestegen prijzen.**
- **Het maken van afspraken over de bandbreedte tussen het minimaal en maximaal aanwezige eigen vermogen.**
- **De Tweede Kamer attenderen op de grote onzekerheid over de toekomstige financiële situatie.**
- **In samenwerking met stakeholders meer werk maken van City Marketing o.a. door inzetten Toeristisch Informatiepunt.**
- **Zeewolde ontwikkelen tot een centrum van innovatie en duurzaamheid.**
- **Het beperken en versoepelen van de regellast.**
- **Gelijke kansen voor lokale ondernemers in het kader van aanbestedingstrajecten.**
- **In het kader van de Omgevingswet kaders te scheppen die zowel dynamische als flexibel zijn met behoud van het karakter van Zeewolde.**

Colofoon

Inhoud en vormgeving:
D66 Zeewolde

Contactgegevens:
D66 Zeewolde
Commissie Verkiezingsprogramma
Ko van der Velpen

info@d66zeewolde.nl
www.zeewolde.d66.nl/